

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Catehizația

(a) Una dintre problemele cele mai importante pentru consolidarea patriei noastre românești este de sigur instrucția religioasă a tineretului nostru. Și accasta mai ales în vremile acestea tulburi de după războiu când moralul public a îndurat o decadentă îngrijitoare. Refacerea morală e reclămată nu numai de oamenii cari își dau seama de acest dezastru dar e reclămată de însuși spiritul public, care simte nevoia unui duh nou de viață. Iar acest duh nou cade în sarcina bisericii, singura chemată să altoiască în trupina sălbătăcită mădulariul nobil, care să dea roade la vremea sa.

Biserica noastră și-a înțeles chemarea sa. Organele conducătoare ale bisericii au luat an de an, dispoziții ca preoții să satisfacă cu stricteță acestui postulat. Au priveghiat zi de zi asupra preoților săi îndrumându-i și pedepsind pe cei neglijenți. E adevărat că au fost cazuri sporadice, când această instrucție a lăsat de dorit. În general însă marea majoritate a preoților și-a împlinit această datorie cu conștiințiozitate.

Fiecare era pătruns de duhul dragostei către idealul patriei întregite și fiecare a muncit cu zel pentruca să contribuie cu munca sa individuală la refacerea și consolidarea țării întregi. Și n'au fost puțini preoți cari au adus adevărată jertfă pentru instrucția religioasă ținând câte 10—20 și și mai multe ore la săptămână, bătând drumuri de kilometri fără să primească nici un fel de remunerație. N-a fost însă nici unul care să cârtească.

Cu toate că cei mai mulți sunt oameni săraci, cu venite absolut modeste, cu o retribuție dela stat minimală, din care sunt nevoiți să și susțină familia și 2—3 copii la școală în străini, cu toate că vedeau pe alți slujbași

ai statului cu cualificație și îndatoriri similare răsplățiți de zeci de ori mai bine, preoții noștri nu s'au revoltat, s'au resemnat și au muncit înainte în nădejdea că vor veni și alte zile mai bune.

Organele noastre superioare bisericesti au intervenit de repețite ori la forurile statului că, având în vedere nevoile cu cari luptă preoțimea noastră, având în vedere sărăcia bisericii noastre care și-a sleit puterile sub stăpânirile ungurești pentru susținerea așezămintelor sale naționale și având în vedere importanța instrucției religioase pentru binele obșteșc al țării, să rebonifice cât de cât și munca preoților în școală.

Conducătorii statului au și recunoscut dreptatea acestui raționament. Și în 20 Iulie 1921 sub Nr. 68193 s'a dat un ordin iscălit de d-l Argetoianu ca ministru ad-interim la instrucție, prin care preoții sunt obligați a catehiza 4 ore la săptămână gratuit în baza salariului preoțesc, plusul de ore însă li se rebonifică cu o remunerație corăspunzătoare școlii și orelor de instrucție. În temeiul acestui ordin s'au și distribuit multor preoți retribuțiile corăspunzătoare.

Și deși sumele erau minimale preoții noștri s'au mulțumit și cu acestea cu considerare la lipsurile și nevoile țării. În curând însă și aceste bonificări s'au oprit. În ultimii doi ani cei mai mulți preoți n'au primit nimic.

Instrucția religioasă însă n'a stat pe loc și preoții au jertfit din al lor ca să nu se stingherească educația religioasă morală a elevilor. Și jertfă li sa cerut, cu atât mai vârtos cu cât problemei acesteia religioase i-s'au pus și i-se pun în cale fel și fel de stavile, cari numai interesul statului nu'l au în vedere.

Nedumerite asupra acestor stări de lucruri organele bisericii au solicitat în repețite rânduri clarificarea situației.

În sfârșit Consistoriul nostru a primit în zilele trecute cu datul de 15 Oct. 1923 dela Ministerul Instrucției următoarea adresă: Nr. 107.487 I. P. S. Stăpâne.

„La adresa I. P. S. V. Nr. 3821 avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul nu are fonduri pentru plata preoților cari predau religia la școlăle publice de stat din Ardeal; dacă preoții voiesc să predea gratuit învățământul religios ca și preoții din vechiul regat, se aprobă. P. Ministru S. N. Farmac, dir. gen. Stratilescu“.

În fața acestei soluții clare și precise suntem nevoiți să închidem dosarul voluminos al chestiunii acesteia. Noi ne-am făcut datoria pe deplin. Dacă statul astfel înțelege să resolve o chestiune de importanță cardinală pentru binele său biserica nu-i mai poate face reproșuri.

Biserica însă înțelege altfel problema educației poporului. Preoții noștri batjocoriți și persecutați subț unguni, nesocitiți și umiliți și în România mare vor îndura cu răbdare creștinească și acest tratament umilitor și trăgându-și fiecare învățătura și consecințele își vor continua și pe mai departe apostolia evanghelică în lipsuri și sărăcie, convinși că aceste atribuții sunt legate indisolubil de rostul preotului ortodox român din Ardeal și încălziți numai de nădejdea că odată tot se va ivi și pentru ei o rază de lumină mântuitoare.

Recăsătorirea preoților

Cum se știe în deobște în vara trecută s'a ținut în Constantinopol un mare congres pan-ortodox la care a fost reprezentată biserica ortodoxă din toate statele.

Între multele chestiuni de mare importanță pentru biserică s'a discutat și chestiunea recăsătoririi preoților solicitată de toate organizațiile preoțești ca o problemă de actualitate pentru interesele bisericești.

Conclusele conferinței în această chestiune sunt următoarele:

CĂSĂTORIA DUPĂ HIROTONIRE.

Congresul întrunit sub președinția Patriarhului Ecumenic Melete IV., în ședințele din 23, 25, 30 Mai și 5 Iunie a examinat chestiunea: dacă actuala

premergere, care există între misterele nunții și al preoției, este mutabilă sau neschimbabilă.

Amândouă aceste mistere, examinate atât din punctul de vedere dogmatic, cât și al misterului în sine, ca tălme ale sfintei noastre credințe, nu se exclud unul pe altul.

Având în vedere, că hotărârea luată odinioară în interesul Bisericii, și practica ce se păstrează până astăzi cu privire la preoție este accesibilă de modificare, care astăzi se impune de acelaș interes al Bisericii pastorale și păstorite, modificare care se înțelege din locuri ale sfintei scripturi și este primită și de spiritul care domnia în Biserica primelor veacuri (vezi canonul 10 al sinodului din Ancira), hotărăște cu unanimitate și cu majoritate:

1. Congresul admite, că nu există rațiune și motiv dogmatic de proprietate sau precedere între misterul nunții și al preoției, și în consecință socotește în principiu permisă căsătoria preoților și a diaconilor după hirotonie. Se exceptă aceia, care au intrat de bună voie în cinul monahal.

2. Sinoadele diferitelor Biserici sunt în drept, ca după propunerea făcută de episcopul respectiv, să permită preoților și diaconilor contractarea căsătoriei.

3. Măsura aceasta se socotește canonică valabilă până la convocarea sinodului tuturor Bisericilor ortodoxe, singurul în drept a investi această hotărâre cu autoritate universală.

RECĂSĂTORIREA PREOȚILOR VĂDUVI.

Congresul a examinat apoi chestiunea care se pezință sub o formă îngrijitoare și cu caracter urgent în unele biserici ortodoxe, anume căsătoria a doua oară a preoților și a diaconilor rămași văduvi prin moartea soțiilor lor.

Având în vedere, că hotărârea de odinioară a Bisericii noastre și dispozițiunile canonice cu privire la această chestiune nu au autoritatea sacră a indisolubilității, așa încât să nu poată fi atinse, și deci că atari sunt accesibile de modificări, cari s'ar impune de necesitățile urgente ivite în diferitele biserici autocefale, necesități și măsuri, cari trebuiesc luate în interesul întregii biserici ortodoxe, atât a păstorilor cât și a pășoriților, hotărăște în unanimitate.

1. Socotește ca permisă a doua căsătorie a preoților și diaconilor, rămași văduvi în urma morții soțiilor lor, de oarece aceasta nu contravine spiritului general al învățăturai evanghelice, ci din potrivă previne necinstirea, care s'ar aduce stărei sacerdotale.

2. Sinoadele diferitelor biserici ortodoxe sunt în drept, ca, după propunerea Episcopului respectiv, să permită preoților și diaconilor văduvi prim moartea soțiilor lor, cari au case, contractarea căsătoriei a doua.

3. Măsura aceasta se socotește canonică și valabilă până la convocarea unui sinod al tuturor bisericilor ortodoxe, singurul în drept a investi această hotărâre cu autoritatea universală.

În temeiul acestor hotărâri Sf. Sinod al bisericii noastre din România este în drept a lua dispozițiile pe cari le crede de cuviință.

Sperăm că luând în considerare toate motivele cari pledează pentru recăsătorirea preoților, Sf. Sinod nu va sta la îndoială să dea acestei chestiuni o soluție favorabilă în interesul preoției și a bisericii noastre.

O operă scandaloaasă.

În „Telegraful Român“ din Sibiu a apărut de curând o serie de articole cari ridică vâlul de pe una dintre cele mai necuviincioase opere ce s'au întâmplat în Sibiu, în legătură cu „Asociațiunea“.

Comitetul central al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român“ hotărâse, încă din anul trecut, să scoată o broșură comemorativă cu prilejul serbărilor ce se vor aranja la centenarul morții marelui apostol al culturii românești, Gheorghe Lazăr. Cum dintre actualii membri ai „Asociațiunii“ nimeni nu era mai indicat să scrie această broșură pentru popor decât d-l prof. universitar O. Ghibu, domniei sale i s'a și dat această onorabilă dar și grea însărcinare.

Ce se întâmplă însă? D-lui I. Georgescu, secretarul „Asociației“, unul dintre cei mai fanatici gr. catolici, nu l-a convenit aceasta, ci s'a socotit să făurească și din memoria lui Gheorghe Lazăr o marfă catolică, cu osanale de preamărire a catolicismului și cu ghimpri la adresa ortodocșilor.

S'a apucat acest domn secretar și a alcătuit el însuși o broșură despre G. Lazăr.

La începutul lui Februarie manuscrisul era gata așa, încât d-l Georgescu putea să-și frece mâinile, mulțumit de isprava sa, iar cu data de 12 Februarie 1923, scrie d-lui Ghibu cam următoarele: „Vă rog să nu vă mai osteniți cu scrierea broșurei despre Gh. Lazăr, fiindcă eu sunt deja în posesia unui strălucit manuscris despre marele dascăl al neamului. Autorul este una dintre cele mai distinse personalități ale vieții noastre culturale“.

D-l Ghibu, surprins de această neașteptată desărcinare, cere lămuriri și mai ales precizarea autorului. D-l Georgescu răspunde mai misterios decât un mag. D-l Ghibu insistă, d-l Georgescu tace.

În sfârșit în luna lui Mai comitetul central ține sedință la care e prezent și I. P. S. Mitropolitul Blajului.

Aducându-se în discuție chestiunea broșurii despre Gheorghe Lazăr, s'a făcut întrebare de autorul ei.

D-l secretar înșă, ca și I. P. S. Sa Mitropolitul Suciu, au dovedit la început un mutism, care a avut darul să scoată din sărite pe unii membri ai comitetului. La insistențele acestora în sfârșit I. P. S. Sa mărturiseste, că el e autorul, adăogând însă, că lucrarea nu va fi gata decât peste vre-o 2—3 săptămâni.

Dumiriți—nedumiriți, membri comitetului central s'au împrăștiat fără să vadă manuscrisul pe care d-l Georgescu îl avea gata deja din Februarie, iar Mitropolitul nu-l avea nici în luna lui Mai!

— Cum se poate una ca asta? Una din două: Ori d-l Georgescu avea manuscrisul și-atunci I. P. S. Sa trebuia să-l fi isprăvit, ori manuscrisul nefiind gata, nu putea să-l aibă d-l Georgescu. Tertium non datur.

Tălcuț e însă foarte limpede. Manuscrisul era gata făurit de dl secretar cu intenția ca să-l publice având ca ajutor pe I. P. S. Mitropolitul Blajului. Socoteala era foarte frumoasă. Nu știm dacă I. P. S. Sa a văzut broșura sau nu, fapt e însă că a acceptat ideea d-lui secretar.

Manuscrisul misterios s'a dat la tipar și broșura s'a încheiat pe 96 pagini, formând un monument de erudiție iezuitică, în care figura lui G. Lazăr e redusă la o simplă trambulină pentru promovarea intereselor bisericii catolice.

Broșura a apărut sub firma: Gheorghe Lazăr. La o sută de ani de la moartea lui de Dr. Vasile Suciu, Arhiepiscop și Mitropolit român unit de Alba-Iulia și Făgăraș și membru în Comitetul Central al „Astrei“.

Cum-cum nu, destul că autorii fenomenalei mistificări literare au simțit că lumea are deja cunoștință de planul lor și temându-se de scandal, s'au hotărât să bată în retragere. Broșura nu s'a pus în vânzare, nu s'a distribuit numărul, ci au hotărât să o scoată în a doua ediție radical amputată și modificată, din cele 96 pagini au rămas numai 72. Do-vadă că restul era material metretnic.

Ediția a doua a ieșit din tipar cu firma schimbată: Dr. Vasile Suciu, Arhiepiscop și Mitropolit

român unit etc. Gheorghe Lazăr La o sută de ani dela moartea lui.

Dar nici broșura aceasta nu s'a dat în mâinile publicului. Mistificarea și intenționata tragere pe sfoară a fost descoperită. D-l secretar strâns cu ușa a fost silit să-și mănturisească păcatul și să plece imediat dela Asociațiune până ce nu veneau cei chemați ca să'l dea afară.

Fapta aceasta a d-lui ex-secretar va rămânea celebră în analele „Asociațiunii“. Cutezanța faimosului ex-secretar, regisorul acestui monstruos scandal literar, nu ne miră. Regretăm însă că I. P. S. Metropolitul Blajului s'a pretat la o astfel de procedură incompatibilă cu demnitatea unui arhiepiscop și s'a lăsat tras pe sfoară de un individ lipsit de scrupolul necesar.

I. P. S. ar fi trebuit să scrie pe copertă, cu litere cel puțin mai negre, aceste vorbe pe înțelesul tuturor: „Broșura de față e scrisă de marele istoric unit Ion Georgescu, secretarul „Asociațiunii“ și s'a tipărit cu... binecuvântarea Smereniei Noastre“. Ori și mai creștinește era, să fi zis, când s'a apropiat d-l Georgescu cu ispita de I. P. S. Sa: „Piei dela mine, Satano!“

Lucrările Sf. Sinod

Consistoriul superior bisericesc al bisericii ortodoxe este convocat la ședință de toamnă pe ziua de 9/22 Octombrie iar Sf. Sinod pe ziua de 16/29 Octombrie a. c.

Programul lucrărilor acestor înalte corporațiuni bisericești pentru această sesiune este următorul:

1. Legea de unificare a organizării bisericii.
2. Chestia calendarului.
3. Chestia învățământului religios în toate școlile.
4. Chestia reorganizării seminariilor teologice.
5. Chestia institutului biblic, tipărirea broșurilor aprobate.
6. Lipsa de preoți la sate.
7. Românii din America.
8. Episcopia română din Albania, America și Diaspora.
9. Modificarea regulamentului intern al Sf. Sinod.
10. Cartea pentru slujba sfintirii bisericii.
11. Lucrări rămase din sesiunile trecute.
12. Cercetarea manualelor didactice de religie.
13. Propuneri.

Unirea bisericilor românești

În chestiunea aceasta care începe să agite tot mai mult pe oamenii dornici de a vedea țara consolidată pe temelii puternice și trainice și-a spus părerea în zilele trecute unul dintre fruntașii politici ai țării, fostul senator Marius Teodorian Carada. D-sa declară între altele:

De rezolvarea chestiunii reunirii bisericilor românești depinde cimentarea unității naționale și desăvârșita unificare sufletească a românilor. Sunt convins și de aceea, că modalitatea reunirii se va găsi repede, când bărbații politici vor înțelege limpede că unirea bisericilor românești o cere rațiunea de Stat.

— Pentru că rațiunea de Stat, pretinde ca românii să nu se sărbească prin certuri confesionale, căci acestea ori cât se va spune, altfel nu vor putea înceta decât în ziua când toate bisericile românești vor forma un tot omogen.

— Cine spune că bisericile românești și fără a se uni pot lucra mână în mână, ori nu știe ce spune, ori e un ipocrit. Două biserici absolut identice despărțite numai prin jurisdicțiune, nu pot trăi una lângă alta. Fatalitatea le duce ori la contopire, ori la luptă. Cine nu grăbește unirea, sădește război confesional. Acesta este adevărul adevărat.

De pe urma frecărilor acestora confesionale, nu va câștiga nimeni alt afară de vrășmașii statului și ai națiunii române.

Eu zic că reunirea trebuie să se facă și privesc viitorul cu încredere.

Pe cât știu însuși mitropolitul Sibiului ar fi sugerat ministrului Cultelor ideea de a constitui o comisie compusă din uniți și neuniți cari să cerceteze frățește și în bună credință, cum s'ar putea face mai bine unirea bisericilor românești. Și de este așa, nu înțeleg de ce ministrul cultelor întârzie. Chestia este de o importanță capitală și urgentă.

Pe când era d-l Goga ministrul cultelor, un profesor de la facultatea de teologie, și un ardelean nenumit fără să știe unul de altul, i-au cerut să convoace în sinodul local pe toți episcopii români fără excepție, spre a se sături asupra unificării tuturor bisericilor românești. D. Goga a căzut înainte de a se decide să facă un așa de însemnat act. Ceace se cere acum d-lui Banu, este ceva mai modest, dar totuși n'ar fi puțin lucru. În orice caz adunarea unei astfel de comisii, ar face să înceteze și discuțiile de unire și de statutare și religiei.

Sfințirea bisericii din Cârna

Dumăbocă în 20 Octombrie a. e. a fost sfințită biserica nouă din Cârna în tractul Alba-Iulia. Serviciul divin a fost săvârșit de P. S. S. episcopul nostru Nicolae asistat de doi protopopi, opt preoți și un diacon. Răspunsurile liturgice au fost date de corul episcopiei din Cluj. Biserica aceasta ridicată din puterea proprie a credincioșilor noștri din Cârna la stăruințele neobosite ale părintelui local Danil Chirila în haina ei modestă dar curată este o podoabă a satelor de pe malul Murășului chemată să fie străjă neadormită a credinței noastre străbune în această parte vitreg tratată de soarea neamului nostru. Pentru realizarea acestui sfânt lăcas merită mențione deosebită și credincioșii Ioachim Ispas și soția Longhina, Lazar Timen cu soția Ana Ispas și Ion Grecu, cari au ostenit mai mult și au făcut jertfe însemnate pentru înălțarea noului Sion.

La acest act solemn au luat parte credincioșii noștri din toate comunele vecine în frunte cu preoții lor. La sfârșitul serviciului divin P. S. S. episcopul a adresat poporului o instructivă predică ocazională îndemnându-i la păstrarea cu sîmțenie a așezămintelor noastre de credință, cultură și progres național. Secretarul comunal d-l Nistor Grecu a oferit apoi oaspeților o masă copioasă.

Luni a doua zi s'a făcut apoi înmormântarea frumtășului Avram Grecu care a făcut jertfe, însemnate pentru biserică, dar nu s'a putut bucura de praznicul zilei pe care o aștepta cu mare dor.

Serviciul divin a fost săvârșit șase preoți, cuvântarea funebrelă a rostit-o pâr. Constantin Oancea din Cioara, iar răspunsurile au fost date de corul episcopiei noastre.

Preoți ieșiți din serviciul bisericii

Nr. 309/M. Consistorul mitropolitan în urma intervenției Sinodului Episcopesc mitropolitan a dat următoarea hotărîre principiară :

„Preoții, cari fără incredințare specială din partea bisericii au părăsit funcțiunea lor bisericască și au îmbrăcat diferite direcții lumești, — în afară de învățământ, — pe timpul cât nu sunt în funcțiune bisericască nu pot exercita în calitate de preoți drepturile constituționale emanate din caracterul ofi-

cial preotesc, și nu pot exercita nici drepturile constituționale asigurate prin Statutul organic mirenilor, — nepierzându-și prin părăsirea funcției bisericăști caracterul preotesc.

Faptul părăsirii funcțiunii bisericăști și intrarea în funcțiuni lumești însă în sine nu le alterează drepturile, pe cari le au în calitate de parohieni potrivit §§-lor 6 și 7 din Statutul organic, cu excepția dreptului activ și pasiv electoral pentru și în corporațiunile protopresbiterale, eparhiale și mitropolitane.

Sibiu, din ședința plenară a Consistoriului mitropolitan, ținută la 21 Septembrie (4 X.) 1923.

Dr. Borcea,
secr. mitrop. subst.

Nicolae
arhiep. și mitr.

Nr. 4583. Ministerul Instrucției ne comunică cu adresa sa Nr. 107487 că nu are fonduri pentru renumerarea preoților cari catehizează în școlile primare depesate și cere ca preoții noștri să catehizeze gratuit. Căuza aceasta reclamată de Consistorul nostru de repetite ori ca să i-se dea o soluție favorabilă a fost acum transpusă Sf. Sinod și reminstărată la Minister. Până la rezolvarea ei definitivă îndrumăm pe preoții noștri să îngrijească și mai departe de catehizație ca o îndatorire față de viitorii credincioși ai bisericii.

Dacă și-au făcut datoria aceasta în vremile grele sub stăpânirile străine cu atât mai vârtos ne incumbă această datorie acum, în țara noastră românească.

Datorăm aceasta răspunderii în fața lui D-zeu, a credincioșilor noștri și a conștiinței noastre. Soluția dată de Ministerul Instrucției e firesc că nu ne poate mulțami.

Și sperăm că se vor găsi și acolo oameni cari să înțeleagă importanța problemei religioase și săi dea soluția justă ce i se cuvine. Până atunci preoții noștri să-și facă datoria pentruca să nu se poată obiecționa, că biserica nu e vrednică de considerațiile pe cari le reclamă.

• • •

Nr. 4384. În ziua de 1 Decembrie st. n. se împlinesc cinci ani dela proclamarea uniunii Ardealului cu țara românească. Comitetul central al „Asociațiunii” dela Sibiu a decis sărbătorirea zilei acesteia. Având acest eveniment o importanță extraordinară pentru noi toți dispunem ca în ziua aceasta preoții să facă serviciu în biserică la care să ia parte elevii școalelor și credincioșii, să țină o cuvântare potrivită despre însemnătatea zilei și să ia contact cu învățătorii pentru ca să organizeze o serbare școlară cu elevii în ziua aceea.

Nr. 2011. Sectarismul aruncă o umbră neplăcută asupra preoției, pentru că ne-am convins că acolo unde preotul este la culmea chemării sale, sectele nu prind. Una dintre cauzele cari deschid ușile sectarilor este și lipsa de interes și de tactul necesar al preotului față de credincioși. Mijlocul cel mai puternic pentru contrabalansare e persoana intactă, caracterul neprihănit al preotului.

Prin urmare îndemnăm cu toată rigoarea preoțimea noastră să-și dea seama de pericolul sectar, să-și dea seama de răspunderea ce o are în chestiunea aceasta, să caute a observa față de credincioși o atitudine evanghelică neescepționabilă din toate punctele de vedere și să studieze cu seriozitate chestiunea luând lupta pe față cu duhul blândețelor și cu armele Sf. Scripturi împotriva sectarilor, căutând ai convinge, nu ai persifla sau alunga cu forța.

Pentru pregătirea preoției în propaganda contra sectarilor recomandăm studiarea și folosirea următoarelor cărți:

Rătăciria adventistă de S. I. C. Beldie București.

Sâmbăta adventiștilor și sf. Duminecă de I. C. Const. Nazarie București.

Combaterea învățăturilor adventiste și călăuză Predicatorului tot de Nazarie.

Tatăl nostru de Const Popescu.

Ce este adventismul de Gal Cordon.

Pocăiții de Dr. Seb. Stanca.

Nazarenismul de C. Dimitrievici.

Cine grăiește adevărul de Gal Cordon.

Pentru neam și lege predici de Dr. G. Comșa.

ȘTIRI

ȘTIRI PERSONALE. P. S. S. episcopul Nicolae a plecat Joi seara la București pentru de a lua parte la ședințele senatului și ale Sf. Sinod.

Hirotoniri. În săptămâna trecută a hirotonit P. S. S. episcopul nostru Nicolae întru preot pe candidatul Sebastian Ciapa pentru parohia Trăscău și Pavel Picu pentru Cărpiniș.

Botezul principelui Dușan. Familia regală română a plecat la Belgrad unde a avut loc Duminecă în 21 Octombrie, botezul principelui Dușan, moștenitorul tronului regatului Jugoslav, fiul Regelui Alexandru și Reginei Maria, principesa României. Nașul printului a fost principele de York.

Urme dintr'o lume de acum 20 de mii de ani. În o peșteră dela Ohaba-Ponorului (jud. Hunedoara) s'au aflat oase de oameni, soule de peatră, ace de os, oase de lei și urși și altele. Învățații spun că acele oase au fost trupuri vii înainte de asta cu 20 de mii de ani. Ce lume o mai fi fost pe atunci, când lucra omul cu săcuri de piatră și cu ac de os (pentru că ferul încă nu se ivise în lume)!

Ucigașul țarului. Iacovief, un fost tehnician care în revoluția rusească a dat ordin să fie ucisă întreagă familia țarului, se găsește la Berlin în căutarea unei clinici, de oarece suferă de accese de nebunie rămase de pe urma acelei nopți teribile. Partidul comunist german îi dă tot ajutorul, îi pune din belsug la dispoziție bani precum și un automobil în permanentă.

Situația văduvelor de războiu. Comitetul de specialitate al oficiului național I. O. V. se întrunește la 29 Octombrie, la ministerul sănătății publice, sub prezidenția mitropolitului primat Miron Cristea.

Printre alte chestiuni, comitetul se va ocupa și de situația văduvelor de războiu remăntate și va avea să hotărască dacă acestea se mai pot bucura de avantajele acordate văduvelor de războiu.

Miscarea studenților. Gazeta bisericii unite din Blaj „Unirea“ a ținut să spună și părerea Blajului în afacerea studenților. Și părerea Blajului a fost împotriva mișcării studenților. „Chemarea studenților noștri este cartea și învățătura — zice Blajul — și nu pierderea zadarnică de timp pentru impunerea (silirea) cu puterea a unei „nedreptăți“ (și de reforma agrară, Blajul tot de „nedreptate“ a grăit)!

Această judecată a Blajului a mâhnit (indignat) adânc pe studenții noștri. Prin gazeta lor, „Cuvântul studentesc“, acum studenții răspund la judecata Blajului și răspunsul lor e plin de duioșie și amărăciune.

„Asta-i îmbărbătarea ce ni-o dă Blajul — se întreabă studenții — nouă tinerilor cari am pus în cumpănă prețul și jertfa vieții noastre pentru o luptă națională“? În răspunsul lor, studenții arată cu deamănuntul credințele lor și pe urmă întreabă pe cei dela Blaj: „de ce scrieți asemeni articole spre bucuria dușmanilor, spre șovăirea celor slabi și spre pătarea celor 33 ani de muncă bisericească a d-voastră“?

De încheiere un student se întoarce către cei din Blaj cu întrebarea: „Voi sunteți părinții noștri“? Grea și mare întrebare!! Blajul mai bine făcea de tăcea. (Lumina Satelor).

• • •

Ungurește nu. Ministerul comunicațiilor din Jugoslavia a dat un ordin gărilor din orașele principale, în care se arată, că este interzis a întreba sau a se cere lămuriri în limba maghiară dela funcționarii căilor ferate. Acestora li se interzice riguros de a mai vorbi sau a da lămuriri în limba maghiară. Este voe a vorbi franțuzește și nemțește, numai unguerește nu. Ooare când se va respecta la noi ordinul acesta, care este în vigoare de mult și la noi.

• • •

Spion în armata română. Acum câteva luni s'a prezentat la comandamentul corpului VI armată studentul maghiar Felner, cerând să fie încorporat în armata noastră.

Atitudinea lui Felner părănd suspectă comandamentului care în urma cercetărilor întreprinse a ajuns la convingerea că Felner este un spion al Ungariei. A fost arestat și predat curții marțiale. Curtea a condamnat pe Felner la 3 ani închisoare și 1000 de lei amendă.

• • •

Constituirea corpurilor legiuitoare. În ședința primă din 16/ Oct. a senatului și camerei au fost aleși președinte al senatului d-l Mihail Pherekyde, iar președinte al camerei d-l Mihail G. Orleansu.

CĂRȚI

Am primit la redacție:

1. Problema educației sexelor.
2. Femeia, studiu antropologic și social de Dr. Constantin Stanca, medic-primar în Cluj.

Sunt două cărți cari tratează problema prea puțin cunoscută la noi, a rolului ce'l are femeia în viața societății omenesti potrivit desinației sale dela D-zeu. Cu competența specialistului și lîmpezimea cifrelor autorul lămurește în aceste cărți problema feminismului, a educației reclamate de diferența sexelor, și a rolului femeii pentru viață. Cărțile scrise pe înțelesul tuturor sunt extrem de interesante prin descoperirile științifice raționale ale științei medicale, care confirmă întru toate concepția religiei despre om. Sunt pagini frumoase pe cari e bine să le cunoască fiecare tată și mamă cari au să crească copii și fiecare femeie chemată să devină azi mămă și ea mamă. Recomandăm aceste cărți în deosebi preoților noștri pentru că le oferă material bogat și nou pentru luminarea poporului și călăuzirea acestuia pe căile cele bune.

Prețul: „Problema educației sexelor“ costă 8 lei, „Femeia“, studiu antropologic și social, costă 20 lei.

Se pot comanda dela redacția noastră.

• • •

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhădu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhădu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei

6. **Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură)** — — — — — 10.— Lei
7. **Vieța unci mame credincioase de Dr. I. Lupaș** — — — 1.— Lei
8. **Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupaș** — — — — — 1.— Lei
9. **O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan** — — — — — 5.— Lei
10. **Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna** 25.— Lei
11. **„Pentru neam și lege“, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa** — — — — — 35.— Lei

Nr. 435—1923.

2—3

CONCURS REPETIT

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Teodor Buda din Ungureni se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Capelanul ales va avea jumătate din venitele dela parohie și credincioși și salariul regulat dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs cu documentele necesare acestui oficiu protopopesc în termenul fixat.

Pentru a face cunoștință cu credincioșii se vor prezenta în parohie la biserică pentru a cânta, predica eventual a celebra.

Comitetul parohial în conțelegere cu of. protopopesc.

Lăpușul-unguresc, la 15 Octombrie 1923.

Zaharie Manu.
protopop.

Nr. 360—1923.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh din Cărpiniș, parohie de cl. III în protopresbiteratul Cetatea de peatră se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat cu o sesie parohială de 32 jug. cad. creată prin reforma agrară.

Reflectanții sunt poftiți să-și trimită cere-

rile de concurs cu documentele necesare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare au voc să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Lăpușul-unguresc, la 2 Iulie 1923.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului „Cetatea-de-peatră“ în conțelegere cu comitetul parohial.

Zaharie Manu.
protopop.

Nr. 398—1923.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școalele confesionale române din **Stânceni, Toplița română și Lunca Bradului** se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile sunt pe lângă salariul dela stat locuință și grădină dela biserică.

Concurenții își vor înainta cererile oficiului protopopesc al Reghinului.

Reghin în 25 Sept. 1923.

Pentru oficiul protopopesc
Episc. Nichita V. Duma.

Banca de asigurare naționalizată

„HELVETIA“

a întocmit o tabelă de asigurări pe viață cu prețuri reduse pe seama preoților

Este cel mai ieftin institut de asigurare și prezintă garanțiile cele mai sigure
Face orice fel de asigurări în condițiile cele mai avantajoase

Preoții cari doresc să uzeze de aceste asigurări se vor adresa pentru informații la red. „Renașterei.“

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după mustră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.